

Vihreät nuoret

PAIKALLINEN SOPIMUS

SISÄLLYS

7	YLEISET MÄÄRÄYKSET.....	3
8	TYÖSUHTEEN ALOITTAMINEN JA LOPETTAMINEN	3
9	TYÖSOPIMUS	3
10	KOEAIKA	3
11	IRTISANOMINEN	3
12	TYÖAIKA	4
13	VIIKKOTYÖAIKA.....	4
14	PÄIVITTÄINEN TYÖAIKA	4
15	LIUKUVA TYÖAIKA.....	4
16	PÄIVITTÄISET TAUOT	5
17	KIINTEÄ TYÖAIKA	5
18	ESIHENKILÖN MÄÄRÄYKSET LÄSNÄOLOSTA TYÖPAIKALLA	5
19	LISÄTYÖ	5
20	YLITYÖ.....	6
21	LIUKUMAN JA LISÄ-SEKÄ YLITYÖN EROTTAMINEN	6
22	LISÄ- JA YLITYÖN KORVAAMINEN	6
23	AIKASIDONNAISET LISÄT	7
24	YLITYÖLISÄN JA AIKASIDONNAISEN LISÄN YHDISTÄMINEN	7
25	KESÄ- JA TALVIAIKAAN SIIRTYMINEN	7
26	TYÖAIKAKIRJANPITO.....	8
27	VAPAI DEN PITÄMINEN	8
28	TOIMENPITEET KORKEAN TUNTIKERTYMÄN PURKAMISEKSI.....	8
29	TYÖNTEKOPAIKKA JA ETÄTYÖ	9
30	LOMAT, VAPAAT JA POISSAOLOT.....	10
31	PALKALLISET VAPAAPÄIVÄT	10
32	PERHEVAPAAT	10

33	SAIRAUSPOISSAOLOT	11
34	Sairauspoissaolosta ilmoittaminen työnantajalle	11
35	Sairaudesta johtuva sairauspoissaolo	11
36	Työtapaturmasta tai väkivallasta johtuva sairauspoissaolo	12
37	Sairauspoissaolon palkka	12
38	POISSAOLO LÄHEISISTÄ JOHTUVISTA SYISTÄ	13
39	Tilapäinen hoitovapaa lapsen sairastumisen vuoksi	13
40	Poissaolo pakottavista yksityiselämän syistä	13
41	Poissaolo perheenjäsenen tai muun läheisen hoitamiseksi	13
42	VUOSILOMA	14
43	Vuosiloman kertyminen	14
44	Vuosiloman ajankohta	14
45	Työntekijän kutsuminen töihin vuosilomalta	15
46	Vuosiloman palkka	15
47	Lomakorvaus työsuhteen päättyessä	16
48	Lomarahaa	16
49	Työntekijän, jolle ei kerry vuosilomaa, oikeus vuosilomaa vastaavaan vapaaseen	16
50	TYÖMATKAT	17
51	MATKA- JA MAJOITUSKUSTANNUSTEN KORVAAMINEN	17
52	PÄIVÄRAHOJEN MAKSAMINEN	17
53	KOKO- JA OSAPÄIVÄRAHA	18
54	TYÖMATKAN MÄÄRITTELEMINEN	18
55	TYÖMATKAN LASKEMINEN TYÖAJAKSI	19
56	PALKKA	19
57	LIITON PALKKAUSJÄRJESTELMÄ	19
58	TUNTIPALKKA	20
59	AMMATTIYHDISTYSJÄSENMAKSUN PERIMINEN PALKASTA	20
60	PALKANMAKSU	20
61	PALKKA VAJAALTA KALENTERIKUUKAUDELTA	20
62	VARALLAOLOAIKA	20
63	MUUT ASIAT	21
64	TYÖSUHDE-EDUT	21
65	TYÖHYVINVOINTIA JA OSAAMISTA TUKEVAA TOIMINTAA	21
66	TYÖVÄLINEET	22
67	TYÖTERVEYSHUOLTO	22
68	YHTEISTOIMINTA	22
69	SOPIMUKSEN TULKINTAKYSEMYKSET	23
70	SOPIMUKSEN KESTO	23
71		

72 YLEISET MÄÄRÄYKSET

73 Tällä sopimuksella sovitaan Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liitto ry:hyn työsuhteessa
74 olevan henkilöstön työehdoista. Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liitto ry:stä käytetään
75 jäljempänä tässä sopimuksessa nimitystä ”liitto”.

76 Tämä sopimus korvaa Vihreä liitto ry:n Työehtosopimuksen sekä paikalliset tarkennukset
77 siihen ja siihen sisältyneet työehtoja koskeneet määräykset. Tämä sopimus on julkinen.

78 TYÖSUHTEEN ALOITTAMINEN JA LOPETTAMINEN

79 TYÖSOPIMUS

80 Jokaiselle työntekijälle tehdään kirjallinen työ sopimus. Työsopimus tehdään
81 mahdollisimman pian, viimeistään kahden viikon sisällä työsuhteen aloituksesta.
82

83 KOEAIKA

84 Uudessa työsuhteessa aloittavan työntekijän koeaika on neljä kuukautta, paitsi alle
85 kahdeksan kuukautta kestävässä työsuhteessa, jossa koeajasta sovitaan erikseen
86 työnantajan ja työntekijän kesken siten, että koeaika voi olla enintään puolet työsuhteen
87 kestosta.

88 Koeajan kuluessa työ sopimus voidaan purkaa työntekijän tai työnantajan aloitteesta
89 ilman irtisanomisaikaa. Koeaikaa ei sovelleta, mikäli työntekijä on aikaisemmin toiminut
90 organisaatiossa samassa tai vastaavassa työtehtävässä. Tästä sovitaan tapauskohtaisesti.

91 IRTISANOMINEN

92 Työsopimuksen irtisanominen tapahtuu voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

93 Jos työntekijä irtisanoo työ sopimuksen, irtisanomisaika on 1 kk.

94 Jos työnantaja irtisanoo työ sopimuksen, noudatetaan seuraavia irtisanomisaikoja:

IRTISANOMISAIKA	TYÖSUHTEEN YHTÄJAKSOINEN KESTO
1 kuukausi	enintään 2 vuotta
2 kuukautta	yli 2 vuotta

95 **TYÖAIKA**

96 **VIKKOTYÖAIKA**

97 Liiton normaalin kokopäiväisen työntekijän säännöllinen työaika on 35 tuntia viikossa.
98 Tätä pienemmällä viikkotuntimäärällä työskentelevät katsotaan osa-aikaisiksi
99 työntekijöiksi. Kunkin työntekijän säännöllinen viikkotyöaika sovitaan työsopimuksessa.

100

101 **PÄIVITTÄINEN TYÖAIKA**

102 Normaalin kokopäiväisen työntekijän laskennallinen säännöllinen päivittäinen työaika on
103 seitsemän tuntia työpäivää kohti ja nolla tuntia vapaapäiväksi määriteltyinä päivinä.

104 Muuta viikkotyöaikaa kuin 35 tuntia viikossa tekevän laskennallinen säännöllinen
105 päivittäinen työaika on hänen säännöllinen viikkotyöaikansa jaettuna viidellä työpäivää
106 kohti ja nolla tuntia vapaapäiväksi määriteltyinä päivinä.

107 Työpäivät ovat maanantaista perjantaihin lukuun ottamatta lain tai tämän sopimuksen
108 mukaisia näille päiville osuvia palkallisia vapaapäiviä.

109 Jos jollekin viikon työpäivistä osuu palkallinen vapaapäivä, vähennetään kyseisen viikon
110 viikkotyöaikaa kyseisen päivän laskennallisen säännöllisen työajan verran.

111 **LIUKUVA TYÖAIKA**

112 Työntekijöillä on liukuva työaika. Se tarkoittaa, että työntekijä voi omalla päätöksellään
113 pidentää tai lyhentää päivän työaikaansa enintään neljän tunnin verran. Päivän
114 säännöllisen työajan yli tai ali tehty työaika lisätään työntekijän liukumakertymään.
115 Liukuman kertymä voi olla enintään 40 tuntia plussaa tai miinusta.

116 Jos työntekijä liukuvan työajan puitteissa tekee alle 5-tuntista työpäivää tai yli 10-tuntista
117 työpäivää, tästä on ilmoitettava erikseen esihenkilölle. Jos työntekijä on kokonaan
118 vapaalla liukuman puitteissa, tästä on sovittava erikseen esihenkilön kanssa. Osa-
119 aikainen työntekijä, joka tekee alle 20 tuntista työviikkoa, voi itse päättää minä päivinä on
120 töissä ja ilmoittaa tästä esihenkilölle yhdessä sovittulla tavalla.

121 Liukumalla ei ole tasoittumisjaksoa, ts. aikaa, jonka kuluessa työntekijän pitää saada
122 liukumakertymäkseen nolla tuntia. Liukuma voi olla pysyvästi plussalla tai miinuksella,
123 kunhan se pysyy +/-40 tunnin enimmäisrajojen sisällä. Liukumaan kuuluva työaika on
124 normaalia työaikaa, ei lisä- tai ylityötä.

125 Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liitto noudattaa Vihreä liitto ry:n sopimusta
126 työaikapankin käytöstä.
127

128 **PÄIVITTÄISET TAUOT**

129 Työntekijä voi pitää työpäivän aikana tarpeelliseksi katsomansa määrän tarpeellisen
130 pituisia taukoja lounasta ja lepoa varten, joiden aikana voi poistua vapaasti työpaikalta.
131 Taukoja ei lueta työaikaan 30 minuutin mittaista lounastaukoa lukuun ottamatta.
132

133 **KIINTEÄ TYÖAIKA**

134 Liitolla ei ole kiinteää työaikaa, ts. jaksoa, jolloin kaikkien työntekijöiden on välttämätöntä
135 olla aina työpaikalla. Liukuva työaika voi laskennallisesti sijoittua mihin aikaan tahansa
136 päivästä klo 6–22 välisenä aikana.

137 Kokopäiväisten työntekijöiden tulee kuitenkin saapua työpaikalle viimeistään klo 10 ja
138 lähteä aikaisintaan klo 15, ellei esihenkilön kanssa toisin sovita.
139

140 **ESIHENKILÖN MÄÄRÄYKSET LÄSNÄOLOSTA TYÖPAIKALLA**

141 Työntekijöille, joiden työtehtävät edellyttävät työnantajan arvion mukaan läsnäoloa
142 tiettyyn aikaan työpaikalla, esihenkilö voi antaa määräyksiä edellä sanottua tarkemmista
143 läsnäoloajoista klo 8–18 välisenä aikana. Tällainen määräys on annettava vähintään
144 viikko etukäteen. Tällaiseen määräykseen perustuva työ on aina säännöllistä työaikaa
145 eikä lisä- tai ylityötä.
146

147 **LISÄTYÖ**

148 Työntekijä voi tehdä työnantajan aloitteesta ja työntekijän suostumuksella lisätyötä
149 säännöllisen viikkotyöaikansa yli siten, että säännöllinen työaika ja lisätyö ovat yhteensä
150 enintään 40 tuntia viikossa.

151 Lisätyötä ei voi kuitenkaan tehdä enempää kuin 5 tuntia viikossa. Mahdollisen lisätyön
152 määrä vaihtelee näin ollen 0–5 tunnin välillä työntekijän säännöllisestä viikkotyöajasta
153 riippuen.

154 Päivässä lisätyötä voi tehdä enintään siten, että kyseisen päivän säännöllinen työaika ja
155 lisätyö ovat yhteensä enintään 8 tuntia.

156 Lisätyötä voi tehdä vain erikseen esihenkilön kanssa sopimalla. Työntekijä ja esihenkilö
157 voivat sopia lisätyön tekemisestä päivä-, viikko- tai kuukausikohtaisesti.
158

159 **YLITYÖ**

160 Ylityötä on työnantajan aloitteesta tehty työaika, joka ei kuulu säännöllisen työajan,
161 liukuman tai lisätyön piiriin. Ylityötä voi tehdä vain työnantajan aloitteesta ja työntekijän
162 suostumuksella. Ylityön tekemisestä on sovittava aina erikseen esihenkilön kanssa.

163 Ylityötä saa kertyä työntekijälle enintään 138 tuntia neljän kuukauden aikana ja 250
164 tuntia kalenterivuodessa. Ylityö tapahtuu ennen klo 8 aamulla, klo 18 jälkeen illalla tai
165 viikonloppuisin, juhlapyhinä tai tässä sopimuksessa sovittuina palkallisina vapaapäivinä.
166

167 **LIUKUMAN JA LISÄ-SEKÄ YLITYÖN EROTTAMINEN**

168 Liukuman piiriin kuuluu työntekijän työajan lyhentäminen ja pidentäminen enintään
169 neljän tunnin verran vuorokaudessa niin, että se perustuu työntekijän omaan ratkaisuun
170 töidensä järjestämisestä. Lisä- tai ylityötä ovat työnantajan toimeksiannosta tehdyt,
171 erikseen esihenkilön kanssa sovitut työt ennen klo 8 aamulla, klo 18 jälkeen illalla tai
172 viikonloppuisin, juhlapyhinä tai tässä sopimuksessa sovittuina palkallisina vapaapäivinä.
173 Liukumatunnit ja lisä- ja ylityötunnit ovat toisistaan riippumattomia.
174

175 **LISÄ- JA YLITYÖN KORVAAMINEN**

176 Lisätyötunnit korvataan työntekijälle vapaana siten, että yksi lisätyötunti vastaa yhtä
177 tuntia vapaata.

178 Ylityötunnit korvataan työntekijälle vapaana siten, että yksi ylityötunti vastaa yhtä tuntia
179 vapaata, minkä lisäksi jokaisesta ylityötunnista työntekijä saa ylityölisän, joka on joko 50
180 % tai 100 %, eli vastaa joko puolta tuntia tai kokonaista tuntia vapaata.

181 Työpäivinä tehdyt ylityöt ovat nk. vuorokautista ylityötä. Tällöin päivän ensimmäisistä
182 kahdesta ylityötunnista tuleva ylityölisä on 50 %, eli kyseiset tunnit korvataan 1,5-
183 kertaisina, ja sen jälkeisistä ylityötunneista tuleva ylityölisä on 100 %, eli eli kyseiset
184 tunnit korvataan kaksinkertaisina.

185 Vapaapäiviksi määriteltyinä päivinä tehdyt ylityötunnit puolestaan ovat nk. viikoittaista
186 ylityötä. Tällöin ylityötunneista tuleva ylityölisä on 50 %, eli kyseiset tunnit korvataan 1,5-
187 kertaisina.

188 Poikkeustapauksessa lisä- ja ylityötunteja voi korvata rahalla työntekijän ja työnantajan
189 yhteisestä sopimuksesta.
190

191 **AIKASIDONNAISET LISÄT**

192 Työntekijän työtunnit lasketaan tuntikirjanpitoon korotettuna seuraavilla kertoimilla:

- 193 • **Iltalisä:** klo 18–06 arkipäivisin tehdyistä työtunneista työntekijä saa 15 % iltalisän,
194 eli kyseinen työaika korvataan 1,15-kertaisena.
- 195 • **Lauantailisä:** klo 00–18 lauantaisin tehdyistä työtunneista työntekijä saa 15 %:n
196 lauantailisän, eli kyseinen työaika korvataan 1,15-kertaisena
- 197 • **Aattolisä:** klo 18–24 pyhäpäivää edeltävinä päivinä tehdyistä työtunneista
198 työntekijä saa 100 % aattolisän, eli kyseinen työaika korvataan kaksinkertaisena.
199 Pääsiäislauantaina, juhannusaattona ja jouluaattona aattolisä myönnetään klo 00–
200 24 väliseltä ajalta.
- 201 • **Pyhälisä:** klo 00–24 pyhäpäivinä tehdyistä työtunneista työntekijä saa 100 %
202 pyhälisän, eli kyseinen työaika korvataan kaksinkertaisena.

203 Pyhäpäivällä tarkoitetaan tässä sunnuntaita, kirkollista juhlapyhää, uudenvuodenpäivää,
204 itsenäisyyspäivää ja vapunpäivää.

205 Kertoimia sovelletaan kyseisinä aikoina tehtyyn säännölliseen työaikaan sekä lisä- ja
206 ylityöhön. Kertoimia ei kuitenkaan käytetä, mikäli työntekijä oma-aloitteisesti liukumaa
207 hyödyntäen liu'uttaa työaikaansa kyseisille ajoille.
208

209 **YLITYÖLISÄN JA AIKASIDONNAISEN LISÄN YHDISTÄMINEN**

210 Mikäli kyseisinä aikoina tehdyt työtunnit ovat ylityötunteja, ylityölisän ja aikasidonnaisen
211 lisän yhteisvaikutus saadaan laskettua lisäämällä yllämainittuihin kertoimiin ylityölisän
212 kerroin +0,5 tai +1,0.
213

214 **KESÄ- JA TALVIAIKAAN SIIRTYMINEN**

215 Kesäaikaan ja siitä pois siirtymisen yhteydessä tehty työaika lasketaan todellisen
216 kuluneen ajan mukaan eikä kyseisen vuorokauden kellonaikojen välisenä aikana.
217 Aikasidonnaisiin lisiin oikeuttava aika määräytyy virallisten kellonaikojen ja todellisen
218 keston mukaan.
219

220

TYÖAIKAKIRJANPITO

221 Työntekijä on velvollinen pitämään työaikakirjanpitoa työnantajan tätä tarkoitusta varten
222 toimittamassa työajanseurantajärjestelmässä. Esihenkilö seuraa työntekijöiden
223 tuntisaldojen kehitystä vähintään kerran kuukaudessa loma-aikoja lukuunottamatta.

224 Työaikakirjanpidossa seurataan kolmea tuntikertymää:

225 1. Työntekijän liukumasaldo (välillä -40 – +40 tuntia)

226 2. Työntekijän ylityösaldot (välillä -25 – 138 / 250 tuntia [4 kk:n / kalenterivuoden
227 aikana])

228 3. Työntekijän muu tuntikertymä (lisätyöt sekä aikasidonnaiset lisät, ei ehdotonta
229 rajaa)

230

231

VAPAIEN PITÄMINEN

232 Työntekijä voi lyhentää työaikakirjanpitoonsa kertynyttä tuntikertymää kahdella tavalla:

233 1. Tekemällä omalla päätöksellään liukuman puitteissa miinustunteja

234 2. Sopimalla esihenkilön kanssa liukumaa suuremmasta vapaiden pitämisestä: joko
235 lyhyemmistä työpäivistä tai kokonaisista vapaapäivistä

236 Tuntikertymää lyhentävistä vapaista sovitaan esihenkilön kanssa tapauskohtaisesti
237 käytetäänkö liukumasaldo- vai ylityösaldotunteja.

238

239

TOIMENPITEET KORKEAN TUNTIKERTYMÄN PURKAMISEKSI

240 Jos työntekijän liukumasaldon ulkopuolinen työaikakertymä (ylityösaldot + muu
241 tuntikertymä) ylittää korkean kertymän rajan, joka on kolme kertaa työntekijän
242 työsopimuksen mukainen viikkotyötuntimäärä (kokopäiväisellä 35 tuntia viikossa
243 tekevällä työntekijällä $2 \times 35 = 70$ tuntia) ja pysyy tällä tasolla yli kuukauden ajan,
244 esihenkilö ja työntekijä sopivat tarvittavista toimenpiteistä tämän tuntikertymän
245 purkamiseksi.

246 Toimenpiteistä sovitaan niin pian kuin se töiden järjestämisen kannalta on mahdollista,
247 kuitenkin viimeistään kuuden kuukauden sisällä. Tavoitteena on työntekijän
248 liukumasaldon ulkopuolisen työaikakertymän pudottaminen alle arvon, joka on 1 x
249 työntekijän työsopimuksen mukainen viikkotyötuntimäärä. Keinoina voivat olla lyhennetyt
250 työpäivät, lyhennetyt työviikot sekä lyhyempien tai pitempien vapaiden sijoittaminen
251 sovittavalle ajanjaksolle.

252 Jos esihenkilö ja työntekijä eivät pääse yhteisymmärrykseen toimenpiteistä, työnantaja
253 voi määrätä työntekijän pitämään vapaita tekemällä väliaikaisesti lyhyempää työpäivää tai
254 työviikkoa enintään kolmen kuukauden ajan kerrallaan.

255 Viimesijaisena vaihtoehtona, jos mikään muu ei ole töiden järjestämisen kannalta
256 mahdollista, työaikakertymä tai osa siitä voidaan sopia korvattavaksi rahana joko
257 pääsihteerin, pääsihteerin ja puheenjohtajien yhteisellä tai liittohallituksen päätöksellä.
258

259 **TYÖNTEKOPAIKKA JA ETÄTYÖ**

260 Työntekijän pääasiallisesta työntekopaikasta sovitaan työsopimuksessa. Työntekopaikka
261 voi olla työtehtävän luonteesta riippuen puoluetoimisto, tietyn jäsenjärjestön toimisto
262 tai muu työnantajan tarjoama työpiste.

263 Jos työntekijän työtehtävät eivät edellytä läsnäoloa tietyssä paikassa tai
264 jäsenjärjestöllä ei ole tarjota toimistoa tai muuta työpistettä, työsopimuksessa voidaan
265 sopia muusta työntekopaikasta, jolloin työntekijä tekee työtä lähtökohtaisesti kotoa käsin
266 tai muusta sopivaksi katsomastaan paikasta.

267 Jäsenjärjestön tehtäviä hoitavan työntekijän työntekopaikasta sovitaan ko. järjestön ja
268 esihenkilönä toimivan työnantajan edustajan kesken työsopimusta laadittaessa tai
269 muutettaessa.

270 Liiton palveluksessa olevan työntekijän työntekopaikasta sovitaan työnantajan edustajan,
271 joka laatii työsopimuksen, päätöksellä työsopimusta laadittaessa tai muutettaessa. Jos
272 kyseessä on vakituinen liiton palveluksessa oleva työntekijä, jonka työaika on yli kaksi
273 päivää viikossa (14 tuntia viikossa), työsopimuksen laatiminen sellaisena,
274 että työntekopaikka on muu kuin puoluetoimisto, vaatii liittohallituksen valtuutuksen.

275 Etä- ja lähityön pelisäännöistä sovitaan työyhteisön kesken. Työntekijä ja esihenkilö
276 voivat sopia etätyöpäivistä kumman tahansa aloitteesta. Etätyöpäivä voi olla myös
277 osittainen, jolloin työntekijä ja esihenkilö sopivat, että työntekijä tekee osan työpäivästä
278 etänä ja osan työpaikalla. Poikkeusoloissa työnantajan edustaja voi väliaikaisesti määrätä
279 etä- ja lähityöstä työntekijöiden edustajaa kuullen. Pysyvään etätyöjärjestelyyn
280 siirtymiseen vaaditaan työntekijän työntekopaikkaa koskeva työsopimuksen muutos,
281 jonka hyväksyy se taho, jolla edellä kuvatusti on oikeus ratkaista työsopimukseen
282 kirjattava työntekopaikka työsopimusta laadittaessa.

283

LOMAT, VAPAAT JA POISSAOLOT

284

PALKALLISET VAPAAPÄIVÄT

285

Palkallisia vapaapäiviä ovat lauantait ja sunnuntait sekä seuraavassa listatut yleiset ja

286

puolueen määrittämät erityiset palkalliset vapaapäivät.

<p>(I) Yleiset palkalliset vapaapäivät:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uudenvuodenpäivä • loppiainen • pitkäperjantai • 2. pääsiäispäivä • vapunpäivä • helatorstai • juhannusaatto • itsenäisyyspäivä • jouluaatto • joulupäivä • tapaninpäivä	<p>(II) Vihreiden nuorten erikseen määrittämät palkalliset vapaapäivät:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vapunaatto • helatorstain jälkeinen perjantai • Miina Sillanpään ja kansalaisvaikuttamisen päivä • 23. joulukuuta (jouluaatonaatto) • uudenvuodenaatto • oman asunnon muuttopäivä • oma hääpäivä • oma 20-, 30-, 40-, 50- ja 60-vuotissyntymäpäivä tai sen läheisyydessä oleva päivä (mikäli osuu muulle vapaapäivälle) • läheisen hautajaiset tai kuolemaan liittyvien tehtävien hoito • vapaavalintainen läheispäivä kerran vuodessa
--	--

287

288

PERHEVAPAAT

289

Synnyttävällä vanhemmalla on oikeus perhevapaaseen sille ajalle, jolle hänelle

290

myönnetään äitiysrahaa, eli 105 arkipäivää.

291

Työntekijällä on oikeus täyteen palkkaan ensimmäisinä 72 päivänä, ja tämän ajan aikana

292

päiväraha maksetaan työnantajalle.

293

Ei-synnyttävällä vanhemmalla on oikeus perhevapaaseen 75 arkipäivänä, eli saman

294

verran kuin synnyttävällä vanhemmalla pl. 30 arkipäivää, jotka sijoittuvat ennen lapsen

295

syntymää.

296

Työntekijällä on oikeus täyteen palkkaan ensimmäisinä 72 päivän aikana, joiden aikana

297

vanhempainraha maksetaan työnantajalle ensimmäisten 18 päivän aikana. Seuraavien 36

298 päivän aikana työnantaja maksaa sen osuuden palkasta, joka ylittää vanhempainrahan, ja
299 vanhempainraha maksetaan työntekijälle. Loput 18 päivää työnantaja maksaa täyttä
300 palkkaa 15 päivästä sekä vanhempainrahan kokoista palkkaa 3 päivästä.

301 Nämä vapaat kuuluu käyttää ennen kuin lapsi täyttää 2 vuotta.

302 Perhevapaan jälkeen vanhemmalla, joka hoitaa lasta kotona, on oikeus
303 vanhempainvapaaseen sairausvakuutuslain mukaan. Vanhempainvapaa on 158
304 arkipäivän pituinen. Nämä vapaat voidaan jakaa useamman vanhemman väliin.
305 Monikkoperheiden vanhempainvapaa on 60 päivää pidempi.

306 Adoptiovanhempien kohdalla sovelletaan samaa järjestelyä kuin ei-synnyttävien
307 vanhempien osalta.

308 Työntekijällä on oikeus hoitovapaaseen alle 3-vuotiaiden lasten hoitamiseen.

309 Työntekijällä on työsopimuslain mukaan oikeus osittaiseen hoitovapaaseen, eli
310 lyhennettyyn työpäivään lapsen hoitamiseksi lapsen peruskoulun aloittamisen vuoden
311 loppuun asti.

312 Perhevapaasta on ilmoitettava työnantajalle työsopimuslain mukaisesti.

313

314 **SAIRAUSSPOISSAOLOT**

315 **Sairauspoissaolosta ilmoittaminen työnantajalle**

316 Työntekijällä on velvollisuus ilmoittaa sairauspoissaoloistaan työnantajan edustajan
317 määräämälle henkilölle sekä toimittaa työnantajalle lääkärintodistus oma-aloitteisesti
318 seitsemän päivää ylittävstä poissaolosta tai työnantajan erikseen sitä pyytäessä
319 lyhyemmältäkin ajalta.

320 Jos työntekijälle kertyy vuodessa yli 20 päivää sairauspoissaoloja, esihenkilö käy
321 työntekijän kanssa keskustelun työntekijän työkyvyn arvioimiseksi ja ylläpitämiseksi.

322 Työterveyshuoltolain mukaisesti työntekijän työkyvyn arvioimiseksi ja
323 työssäjatkamismahdollisuuksien selvittämiseksi työnantaja ilmoittaa työntekijän
324 sairauspoissaolosta työterveyshuoltoon viimeistään silloin, kun poissaoloja on kertynyt yli
325 30 päivää vuodessa.

326

327 **Sairaudesta johtuva sairauspoissaolo**

328 Jos työntekijä on estynyt tekemästä työtä sairauden tai vastaavan syyn vuoksi,
329 maksetaan hänelle yhtäjaksoisen sairauspoissaolon ajalta 28 päivän ajanjaksolta täyttä
330 palkkaa ja sen jälkeen 2/3 palkasta, yhteensä enintään vuoden ajan.

331 Sairauspoissaolot katsotaan yhtäjaksoiseksi sairauspoissaoloksi, jollei työntekijä ole
332 niiden välillä ollut työssä vähintään 30 kalenteripäivän jaksoa tai jolleivät
333 sairauspoissaolot johdu selvästi eri sairauksista, tapaturmista tai vastaavista tapauksista.
334

335 **Työtapaturmasta tai väkivallasta johtuva sairauspoissaolo**

336 Mikäli työntekijä joutuu työtehtävissään kokemansa työtapaturman, ammattitaudin tai
337 väkivallan vuoksi työkyvyttömäksi, maksetaan sairauspoissaolon ajalta täyttä palkkaa 90
338 päivän ajanjaksolta ja sen jälkeen 2/3 palkasta enintään vuoden ajalta, mikäli syynä on
339 työtapaturma, ja täyttä palkkaa 365 päivän ajanjaksolta, mikäli syynä on väkivalta.
340 Palkanmaksua jatketaan kuudella kuukaudella, jos työntekijä hakeutuu kahdeksan
341 kuukauden kuluessa työtapaturman, ammattitaudin tai työssä koetun väkivallan
342 aiheuttaman työkyvyttömyyden alkamisesta työkyvyttömyyseläkkeelle tai kuntoutustuen
343 piiriin.
344

345 **Sairauspoissaolon palkka**

346 Kuukausipalkkaiselle työntekijälle maksetaan sairauspoissaolon ajalta vastaavaa palkkaa,
347 kuin hänelle maksettaisiin työsopimuksen perusteella normaaleilta työpäiviltä.

348 Tunti- ja urakkapalkkaiselle työntekijälle maksetaan sairauspoissaolon ajalta palkkaa sen
349 mukaisesti, miten sairauspoissaolon ajalle sijoittuu sovittuja työtunteja. Jos
350 sairauspoissaolon ajalle ei sijoitu lainkaan sovittuja työtunteja, tältä ajalta ei makseta
351 palkkaa.

352 Jos sairauspoissaoloajalle on sovittuja työtunteja, jotka sijoittuvat normaalin
353 viikkotyöajan ulkopuolelle, työntekijälle korvataan nämä tunnit ilman aikasidonnaisia lisiä
354 tai ylityölisä.

355 Työntekijällä ei ole oikeutta sairausajan palkkaan, jos hän on aiheuttanut
356 työkyvyttömyytensä tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella. Jos työkyvyttömyys
357 aiheutuu perustellusta mutta ei lääketieteellisesti välttämättömästä syystä, kuten
358 esimerkiksi näönkorjausleikkauksesta, työnantaja päättää tapauskohtaisesti, onko
359 työntekijällä oikeutta työkyvyttömyydestä aiheutuvan sairausajan palkkaan.

360 Ajalta, jolloin työnantaja maksaa työntekijälle sairausajan palkkaa, työnantajalla on
361 oikeus saada työntekijälle sairausvakuutuslain tai tapaturmavakuutuslain mukaan
362 kuuluva päiväraha, kuitenkin enintään maksamaansa palkkaa vastaava määrä.
363

364

POISSAOLO LÄHEISISTÄ JOHTUVISTA SYISTÄ

365

Tilapäinen hoitovapaa lapsen sairastumisen vuoksi

366

Jos työntekijän lapsi tai hänen taloudessaan vakituisesti asuva lapsi sairastuu

367

äkillisesti, työntekijällä on oikeus saada tilapäistä hoitovapaata enintään neljä työpäivää

368

lapsen hoitamiseksi tai lapsen hoidon järjestämiseksi.

369

Oikeus tilapäiseen hoitovapaaseen koskee alle 10-vuotiasta lasta tai alle 18-vuotiasta

370

vammaista tai pitkäaikaissairasta lasta. Oikeus on myös lapsen vanhemmalla, joka ei asu

371

tämän kanssa samassa taloudessa.

372

Tilapäiseen hoitovapaaseen oikeutetut henkilöt saavat olla tilapäisellä hoitovapaalla

373

saman kalenterijakson aikana, mutta eivät yhtäaikaisesti. Oikeus tilapäiseen

374

hoitovapaaseen on lapsi- ja sairauskohtainen. Jos toinen lapsi sairastuu tai sama lapsi

375

sairastuu toiseen sairauteen, on uusi tilapäisen hoitovapaan neljän päivän jakso

376

käytettävissä.

377

Työntekijän on ilmoitettava työnantajalle tilapäisestä hoitovapaasta ja sen arvioidusta

378

kestosta niin pian kuin mahdollista. Työnantajan pyynnöstä työntekijän on esitettävä

379

luotettava selvitys tilapäisen hoitovapaan perusteesta.

380

Tilapäisen hoitovapaan ajalta työntekijälle maksetaan täyttä palkkaa.

381

382

Poissaolo pakottavista yksityiselämän syistä

383

Työntekijällä on oikeus tilapäiseen palkattomaan poissaoloon työstä, jos hänen välitön

384

läsnäolonsa on välttämätöntä hänen läheisensä kohdanneen, sairaudesta tai

385

onnettomuudesta johtuvan, ennalta arvaamattoman ja pakottavan syyn vuoksi.

386

Työntekijän on ilmoitettava työnantajalle poissaolostaan ja sen syystä niin pian kuin

387

mahdollista. Työnantajan pyynnöstä työntekijän on esitettävä luotettava selvitys

388

poissaolonsa perusteesta.

389

390

Poissaolo perheenjäsenen tai muun läheisen hoitamiseksi

391

Jos työntekijän poissaolo on tarpeen hänen perheenjäsenensä, muun hänelle läheisen

392

henkilön, tai hänen vastuullaan olevan eläimen erityistä hoitoa varten, työnantajan on

393

pyrittävä järjestämään työt niin, että työntekijä voi jäädä määräajaksi palkattomalle

394

vapaalle työstä. Työnantaja ja työntekijä sopivat vapaan kestosta ja muista järjestelyistä.

395 Työhön paluusta kesken sovitun vapaan on sovittava työnantajan ja työntekijän kesken.
396 Jos siitä ei voida sopia, työntekijä voi perustellusta syystä keskeyttää vapaan
397 ilmoittamalla siitä työnantajalle viimeistään kuukautta ennen työhön paluuta.

398 Työnantajan pyynnöstä työntekijän on esitettävä selvitys poissaolon ja sen
399 keskeyttämisen perusteista.

400

401 **VUOSILOMA**

402 **Vuosiloman kertyminen**

403 Työntekijälle kertyy vuosilomaa 2,5 arkipäivää kultakin vuosilomaan oikeuttavalta
404 kuukaudelta eli täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta lomanmääräytymisvuoden
405 aikana.

406 Vuosilomalain mukaan täydeksi lomanmääräytymiskuukaudeksi lasketaan jokainen
407 kuukausi, jolta kertyy vähintään 14 työssäolopäivää tai lain 7 §:ssä määriteltyä työssäolon
408 veroista päivää.

409 Jos työntekijä ei työsopimuksen perusteella ole töissä kuukauden aikana niin, että
410 14 päivän raja täytyisi, täydeksi lomanmääräytymiskuukaudeksi katsotaan myös
411 sellainen kuukausi, jonka aikana on kertynyt vähintään 35 työtuntia tai lain 7 §:ssä
412 määriteltyä työssäolon veroista tuntia.

413 Työssäolon veroiseksi ja siten vuosilomaa kerryttäväksi ajaksi katsotaan
414 vuosilomalaissa mm.:

- 415 • äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaa, mutta ei hoitovapaa
- 416 • lomautusajalta 30 työpäivää yhdeltä lomautusjaksolta
- 417 • opintovapaalta 30 työpäivää yhdeltä lomanmääräytymisvuodelta

418 Vuosilomapäivien määrää laskettaessa lopullinen luku pyöristetään ylöspäin.
419 Lomanmääräytymisvuosi, jolta vuosilomaan oikeuttavat kuukaudet lasketaan, on
420 vuosilomalain mukaisesti 1.4.–31.3. Täydet lomanmääräytymiskuukaudet lasketaan
421 vuosilomalain määräysten mukaisesti. Vuosilomaa myönnettäessä lauantaita ei lasketa
422 arkipäiväksi.

423

424 **Vuosiloman ajankohta**

425 Vuosiloma pidetään työnantajan määräämänä aikana pääsääntöisesti lomakauden aikana
426 eli aikavälillä 2.5.–30.9. Vuosilomaa ei tarvitse säästää talvilomaksi, eikä talvella
427 pidettävästä vuosilomasta tule ylimääräisiä lomapäiviä.

428 Vuosiloma pyritään antamaan yhtäjaksoisena, ellei työn käynnissä pitämiseksi ole
429 välttämätöntä jakaa sitä useampaan osaan. Tällöinkin vähintään kaksi viikkoa vuosilomaa
430 on annettava yhtäjaksoisena.

431 Työnantaja kuulee työntekijöitä ennen vuosiloma-aikojen ratkaisemista ja pyrkii
432 mahdollisimman hyvin ottamaan huomioon työntekijöiden toiveet vuosiloman
433 ajankohdasta.

434 Työnantaja ja työntekijä voivat sopia vuosiloman jaksottamisesta siten, että osa
435 vuosilomasta sijoitetaan lomakauden 2.5.–30.9. ulkopuolelle. Ajanjakso, jolle vuosilomaa
436 voidaan sijoittaa, alkaa kyseisen kalenterivuoden alusta ja jatkuu seuraavan
437 kalenterivuoden syyskuun loppuun.

438 Kuitenkin vähintään kaksi viikkoa vuosilomasta on pidettävä kyseisen kalenterivuoden
439 lomakauden aikana.

440 Osa vuosilomasta on mahdollista sopia työntekijän ja työnantajan kesken säästettäväksi
441 vielä tätä pitemmälle ajanjaksolle vuosilomalain mukaisena säästövapaana.

442 Jos työntekijän työsuhde päättyy ennen kuin työntekijällä olisi edellä sanotun perusteella
443 mahdollisuus pitää hänelle kertynyt vuosiloma, työnantaja ja työntekijä saavat sopia
444 työsuhteen päättymiseen mennessä kertyvän vuosiloman pitämisestä työsuhteen
445 aikana.

446

447 **Työntekijän kutsuminen töihin vuosilomalta**

448 Työntekijää ei voi määrätä vuosilomalta töihin, vaan loman keskeyttämisestä on sovittava
449 yhdessä työntekijän kanssa. Tilanteessa, jossa työntekijä kutsutaan lomalta töihin
450 pakottavasta tarpeesta, ja työntekijän tähän suostuessa, tulee työntekijälle korvata
451 jokainen työssäolopäivä ylimääräisellä lomapäivällä 5 lomapäivään asti.

452

453 **Vuosiloman palkka**

454 Kuukausipalkkaiselle työntekijälle maksetaan vuosiloman ajalta samaa palkkaa, joka
455 hänellä on ollut vuosiloman alkaessa.

456 Tunti- ja urakkapalkkaiselle työntekijälle, jolle on kertynyt oikeutta vuosilomaan,
457 maksetaan vuosiloman ajalta vuosilomalain mukainen palkka, joka on suuruudeltaan
458 11,5 % työntekijälle lomanmääräytymisvuoden aikana maksetusta palkasta.

459 Vuosilomapäivien palkka maksetaan normaaleina palkanmaksupäivinä.

460

461 **Lomakorvaus työsuhteen päättyessä**

462 Työntekijälle, jolla on työsuhteen päättyessä kertynyt pitämättömiä vuosilomapäiviä,
463 maksetaan korvaus näistä pitämättä jäävistä päivistä. Korvaus on 1/21 täydestä
464 kuukausipalkasta pitämättä jäänyttä vuosilomapäivää kohti.

465

466 **Lomaraha**

467 Työntekijöille maksetaan kertyneiltä lomanmääräytymiskuukausilta lomaraha, joka
468 lasketaan kaavalla:

469 *lomarahan maksamista edeltävän kuukauden kuukausipalkka*
470 *x lomanmääräytymisvuodelta kertyneiden täysien lomanmääräytymiskuukausien*
471 *lukumäärä x kerroin 0,05.*

472 Lomaraha maksetaan kesäkuussa, elleivät työntekijä ja työnantaja sovi muusta
473 maksuajankohdasta.

474 Työsuhteen päättyessä lomaraha maksetaan niiltä kertyneiltä täysiltä
475 lomanmääräytymiskuukausilta, joilta työntekijä ei ole vielä saanut lomarahaa. Tällöin
476 lomarahan perusteena oleva palkka on työsuhteen päättymishetken kuukausipalkka.

477 Jos työntekijä on palkattomalla vapaalla tai perhevapaalla sen kuukauden aikana, jonka
478 palkan perusteella lomaraha määräytyy, lomarahan perusteena käytetään sitä
479 kuukausipalkkaa, joka työntekijälle olisi maksettu, jos hän olisi ollut töissä.

480 Tunti- ja urakkapalkkaisen työntekijän lomaraha on 50 % hänen vuosilomapalkastaan.

481

482 **Työntekijän, jolle ei kerry vuosilomaa, oikeus vuosilomaa vastaavaan**
483 **vapaaseen**

484 Jos työntekijä on työnsopimuksensa perusteella työssä lomanmääräytymisvuoden aikana
485 niin vähän (alle 14 päivää ja alle 35 tuntia kuukaudessa), että hänelle ei kerry oikeutta
486 vuosilomaan, hänellä on kuitenkin oikeus saada halutessaan vuosilomalain mukaisesti
487 kaksi arkipäivää vuosilomaa vastaavaa vapaata kultakin kalenterikuukaudelta, jolloin hän
488 on ollut lomanmääräytymisvuoden aikana työsuhteessa.

489 Työntekijä voi itse päättää, haluaako hän käyttää oikeuttaan näihin vapaapäiviin ja
490 käyttääkö hän kaikki vapaapäivät tai vain osan niistä.

491 Näiden vapaapäivien ajankohtaan sovelletaan tämän sopimuksen mukaisia
492 vuosiloman ajankohtaa koskevia määräyksiä, kuitenkin siten, että työntekijän on

- 493 ilmoitettava työnantajalle ennen lomakauden alkua aikeestaan käyttää oikeuttaan
494 vapaisiin. Näitä vapaapäiviä ei voi lykätä myöhemmin pidettäväksi säästövapaaksi.
- 495 Vuosilomaa vastaavalta vapaalta maksetaan työntekijälle vuosilomalain mukainen
496 lomakorvaus, joka on suuruudeltaan 11,5 % työntekijälle lomanmääräytymisvuoden
497 aikana maksetusta palkasta.
- 498 Jos työntekijällä on työsuhteen päättyessä kertyneenä oikeutta vuosilomaa
499 vastaaviin vapaapäiviin, joita hän ei ole ehtinyt pitää, työntekijälle maksetaan näistä
500 pitämättä jäävistä vapaapäivistä lomakorvaus vuosilomalain mukaisesti.
- 501 Vuosilomaa vastaavilta lomapäiviltä ei makseta lomarahaa.

502 **TYÖMATKAT**

503 **MATKA- JA MAJOITUSKUSTANNUSTEN KORVAAMINEN**

- 504 Työntekijöiden matka- ja majoituskustannukset työnantajan määräämiltä työmatkoilta
505 korvataan liiton matkustusohjesäännön mukaisesti. Korvauksen edellytyksenä on
506 työnantajan antama lupa matkaan.
- 507 Jäsenjärjestön tehtäviä hoitavan työntekijän matka- ja
508 majoituskustannusten korvaamisesta vastaa kyseinen järjestö silloin, kun kustannukset
509 johtuvat kyseisen järjestön määräämästä työmatkasta. Liitto vastaa näiden työntekijöiden
510 matka- ja majoituskustannusten korvaamisesta silloin, kun kyse on liiton määräämästä
511 työmatkasta.
- 512 Matka- ja majoituskulut on laskutettava kahden kuukauden kuluessa
513 matkasta.
- 514

515 **PÄIVÄRAHOJEN MAKSAMINEN**

- 516 Työntekijöille maksetaan päivärahat työnantajan määräämiltä työmatkoilta. Päivärahojen
517 maksun edellytyksenä on työnantajan antama lupa matkaan.
- 518 Jäsenjärjestön tehtäviä hoitavan työntekijän päivärahoista vastaa kyseinen järjestö silloin,
519 kun päiväraha seuraa kyseisen järjestön määräämästä työmatkasta. Liitto vastaa näiden
520 työntekijöiden päivärahoista silloin, kun kyse on liiton määräämästä työmatkasta. Liitto
521 kuitenkin huolehtii kaikkien työntekijöiden päivärahojen maksamisesta ja
522 laskuttaa edelleen jäsenjärjestöltä niiden vastuulle kuuluvat päivärahat.
- 523 Päivärahat on laskutettava kahden kuukauden kuluessa matkasta.
- 524

525

KOKO- JA OSAPÄIVÄRAHA

526 Oikeus koko- tai osapäivärahoihin työmatkan ajalta määräytyy seuraavien periaatteiden
527 mukaan:

- 528 • Jos työmatka kestää yli 6 tuntia, se oikeuttaa osapäivärahaan.
- 529 • Jos työmatka kestää yli 10 tuntia, se oikeuttaa kokopäivärahaan.
- 530 • Jos työmatka kestää täyden matkavuorokauden (24 tuntia) jälkeen yli 2 tuntia, se
531 oikeuttaa uuteen osapäivärahaan.
- 532 • Jos työmatka kestää täyden matkavuorokauden (24 tuntia) jälkeen yli 6 tuntia, se
533 oikeuttaa uuteen kokopäivärahaan.

534 Työntekijöille maksettavat koko- ja osapäivärahat sekä koti- että ulkomaan matkoilta ovat
535 verottajan vuosittain vahvistamat verottomat kotimaan tai kyseisen ulkomaan
536 päivärahojen enimmäissummat.

537 Kokopäivärahaan oikeuttavana päivänä päiväraha maksetaan puolitettuna, jos päivään
538 sisältyy kaksi ilmaista ateriaa. Osapäivärahaan oikeuttavana päivänä päiväraha
539 maksetaan puolitettuna, jos päivään sisältyy yksi ilmainen ateria.

540 Ilmaiseksi ateriaksi ei katsota hotelliaamiaista.

541

TYÖMATKAN MÄÄRITTELEMINEN

542 Työmatkana ei pidetä matkaa työntekijän kotoa työpaikalle ja takaisin.

544 Matkavuorokausi on työmatkan alkamisesta tai edellisen matkavuorokauden
545 päättymisestä alkava 24 tuntia kestävä ajanjakso. Se alkaa työntekijän lähtemisestä
546 matkaan työpaikaltaan tai kotoaan ja päättyy hänen palaamiseensa työpaikalle tai
547 kotiinsa.

548 Työmatkan ei kuitenkaan katsota vielä päättyneen, mikäli työntekijä palaa työpaikalleen
549 ainoastaan työvälineiden luovuttamista tai vaihtamista, uusien työmääräysten saamista
550 tai muuta niihin verrattavaa, lyhytaikaista työtehtävien hoitamista varten, jos hän tämän
551 jälkeen välittömästi jatkaa työmatkaansa.

552 Työntekijä voi yhdistää työmatkan vapaapäivään tai vapaapäiviin työmatkan kohteessa,
553 jos työnantaja antaa tähän luvan. Tästä aiheutuvista ylimääräisistä matka- ja
554 majoituskustannuksista työntekijä vastaa itse. Tällaista matkaa pidentävää vapaa-aikaa ei
555 lasketa mukaan matkavuorokausiin eikä siten päivärahaan oikeuttavaan aikaan.

556

557 **TYÖMATKAN LASKEMINEN TYÖAJAKSI**

558 Työmatkaan käytettyä aikaa ei lasketa työajaksi, paitsi siltä osin kuin työntekijä suorittaa
559 matkalla ollessaan varsinaisia työtehtäviään (esimerkiksi vastaa sähköposteihin junasta
560 käsin tai osallistuu perillä ollessaan työtehtäviin kuuluvaan kokoukseen). Tällainen
561 työtehtäviin työmatkalla käytetty aika lasketaan normaaliin tapaan työajaksi.

562 Työmatkaan käytetty aika lasketaan kuitenkin mukaan työaikaan siinä tapauksessa, että
563 työntekijän työaika kyseiseltä päivältä jäisi alle viiden tunnin tai työntekijän laskennallisen
564 päivittäisen työajan (työntekijän säännöllinen viikoittainen työaika jaettuna viidellä,
565 esimerkiksi kokopäiväisellä 35 viikkotunnin työajalla 7 tuntia per päivä), jos
566 laskennallinen päivittäinen työaika on suurempi kuin viisi tuntia.

567 Tällaisessa tapauksessa työntekijän työmatkaan käyttämät tunnit lasketaan
568 työssäolon veroiseksi ajaksi siten että päivän varsinaiseen työaikaan lisätään työmatkaan
569 käytetyt tunnit, kuitenkin siten, että nämä ovat yhdessä enintään työntekijän
570 laskennallisen päivittäisen työajan verran.

571 Työssäolon veroiseksi ajaksi laskettavat työmatkatunnit eivät ole työaikaa eivätkä siten
572 lisä- tai ylityötä, eikä niiltä makseta aikasidonnaisia lisiä, kuten pyhälisiä.

573 **PALKKA**

574 **LIITON PALKKAUSJÄRJESTELMÄ**

575 Liiton palkkausjärjestelmä perustuu Vihreiden nuorten palkkasopimukseen.
576 Palkkasopimuksessa on määritelty liitossa noudatettavat vaativuusluokat,
577 vaativuusluokkakohtaiset palkkaluokat sekä lisien perusteet. Jokaiselle työntekijälle on
578 määritelty hänen toimenkuvaansa perustuva vaativuusluokka. Työntekijän palkka koostuu
579 tämän palkkaluokan mukaisesta peruspalkasta sekä lisistä. Palkkasopimus neuvotellaan
580 työntekijöiden edustajan ja työnantajan edustajan välillä erikseen tästä sopimuksesta.
581 Palkkasopimus on julkinen.

582 Muille kuin kokopäiväisille työntekijöille (työaika 35 tuntia viikossa) maksettava palkka
583 määräytyy hänen viikkotyöaikansa mukaisena murto-osana vastaavan kokopäiväisen
584 työntekijän palkasta.

585

586 **TUNTIPALKKA**

587 Jos työntekijälle maksetaan jokin korvaus tuntipalkan perusteella, tuntipalkka lasketaan
588 jakamalla työntekijän kuukausipalkka kertoimella, joka määräytyy seuraavasti:

- 589 1. Jos työntekijän työaika on 35 tuntia viikossa, kerroin on 148.
- 590 2. Jos työntekijän työaika on muu kuin 35 tuntia viikossa, kerroin saadaan jakamalla
591 148 35:llä ja kertomalla se työntekijän viikkotyötuntien määrällä.

592

593 **AMMATTIYHDISTYSJÄSENMAKSUN PERIMINEN PALKASTA**

594 Jos työntekijä antaa siihen valtuuden, työnantaja voi hoitaa ammattiyhdistysjäsenmaksun
595 perimisen suoraan palkasta ja tilittämisen liitolle, johon työntekijä kuuluu.

596

597 **PALKANMAKSU**

598 Palkanmaksukausi on kuukausi. Palkka maksetaan työntekijän ilmoittamalle pankkitilille
599 siten, että se on käytettävissä kuukauden viimeisenä pankkipäivänä.

600 Työsuhteen päättyessä viimeinen palkka maksetaan työsuhteen päättymistä
601 seuraavana normaalina palkanmaksupäivänä, ellei työntekijän ja työnantajan kesken
602 sovita muusta maksupäivästä. Palkkakuitit toimitetaan sähköisesti työntekijöille
603 viimeistään palkkapäivänä.

604

605 **PALKKA VAJAALTA KALENTERIKUUKAUDELTA**

606 Jos kuukausipalkkaisen työntekijän palkanmaksu alkaa tai päättyy kesken
607 kalenterikuukauden työsuhteen alkamisen tai päättymisen tai muun palkanmaksun
608 käynnistävän tai keskeyttävän tekijän (lomautuksen, palkattoman vapaan tai muun
609 vastaavan syyn) vuoksi, työntekijän palkka kyseiseltä kuukaudelta lasketaan kertomalla
610 palkanmaksun piirissä olevaan osaan kuukautta sisältyvien kalenteripäivien määrä yhden
611 kalenteripäivän laskennallisella palkalla.

612 Yhden kalenteripäivän laskennallinen palkka saadaan jakamalla työntekijän
613 kuukausipalkka kyseisessä kuukaudessa olevien kalenteripäivien lukumäärällä.

614

615 **VARALLAOLOAIKA**

616 Työntekijän, jonka työn luonne sitä edellyttää, kanssa voidaan erikseen sopia erityisestä
617 varallaoloajasta. Varallaoloajaksi sovittavina ajanjaksoina työntekijä sitoutuu olemaan

- 618 vapaa-ajallaan työnantajan tavoitettavissa kiireellistä työtehtävään kutsua varten.
619 Varallaolo voi edellyttää läsnäoloa tietyssä paikassa, esimerkiksi jos varallaolo tapahtuu
620 työmatkalla.
- 621 Varallaoloajasta maksetaan työntekijälle erillinen korvaus, jonka suuruudesta sovitaan
622 varallaoloaikasopimuksessa. Varallaoloajan pituus ja toistuvuus on sovittava siten, että se
623 ei kohtuuttomasti haittaa työntekijän vapaa-aikaa.

624 **MUUT ASIAT**

625 **TYÖSUHDE-EDUT**

- 626 Työntekijöillä on oikeus liiton tarjoamiin työsuhte-etuihin, joista päättää liittohallitus
627 liiton talousarvion puitteissa.

628

629 **TYÖHYVINVOINTIA JA OSAAMISTA TUKEVAA TOIMINTAA**

- 630 Työnantaja järjestää työhyvinvointia ja osaamista tukevaa toimintaa sekä mahdollistaa
631 työntekijälle oman osaamisensa kehittämistä.

- 632 Työntekijällä on oikeus yhteen hyvinvointituntiin viikkotyöajasta. Hyvinvointitunti
633 käytetään esimerkiksi ulkoiluun, liikkumiseen, hyvinvointia tukevaan harrastamiseen tai
634 itsensä sivistämiseen. Hyvinvointitunti kirjataan erillisenä normaalina työtuntina
635 tuntikirjanpitoon. Hyvinvointitunti ei ole ylityötä, mutta se voi kerryttää saldokertymää.
636 Hyvinvointituntia ei voida siirtää eri viikolle muussa kuin poikkeustapauksissa ja sopimalla
637 siitä esihenkilön kanssa. Osa-aikaisen työntekijän hyvinvointitunnin pituus lasketaan
638 suhteessa täysipäiväisen työntekijän työpäivän pituuteen, eli hyvinvointiin käytetty
639 työaika on 1/35 työajasta, kuitenkin minimissään 15 min viikossa. Työnantaja ei
640 lähtökohtaisesti korvaa hyvinvointitunnista mahdollisesti kertyviä kustannuksia.

- 641 Työnantaja järjestää kaikille työntekijöille yhteisiä työkykyä, työhyvinvointia ja osaamista
642 vahvistavia päiviä vähintään kaksi kertaa vuodessa sekä vapaamuotoisia hetkiä
643 viikoittain.

- 644 Vuositasolla jokaiselle työntekijälle varataan oman osaamisen kehittämisen rahasumma
645 vuositasolla, jota voidaan käyttää oman ammatillisen osaamisen tukemiseen.

646

647

TYÖVÄLINEET

648 Liitto vastaa liiton täysipäiväisten työntekijöiden työvälineistä työpaikalla. Esihenkilö ja
649 työntekijä voivat tapauskohtaisesti sopia korvauksesta omien työvälineiden käytöstä
650 talousohjesäännön mukaisesti. Työntekijöille, joiden työtehtävien kannalta se on
651 perusteltua, voidaan myöntää puhelinetu. Puhelinedun myöntämisestä päättää
652 esihenkilö.

653 Etätöissä työnantajan määräyksestä työnantajan ja työntekijöiden edustajat sopivat
654 yleisestä korvauksesta etätöihin tarvittavista työvälineiden hankkimisesta.

655 Jäsenjärjestöt vastaavat itse omien työntekijöidensä työvälineistä sekä sopivat
656 mahdollisista korvauksista omien työvälineiden käytöstä.

657

658

TYÖTERVEYSHUOLTO

659 Liitto tarjoaa työntekijöille vähintään yleislääkäritasoisien työterveyshuollon sekä
660 taloustilanteen mahdollistaessa laajemmat palvelut. Kun uusi työntekijä aloittaa
661 vähintään vuoden pituisessa työsuhteessa, hänet ohjataan
662 työhöntuloterveystarkastukseen. Työterveyshuollon tarkemmasta toiminnasta sovitaan
663 työterveyshuollon toimintasuunnitelmassa.

664

665

YHTEISTOIMINTA

666 Yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa noudatetaan lakia yhteistoiminnasta yrityksissä.

667 Yhteistoimintaneuvotteluissa ovat osallisina

668 1. työntekijä, jota käsiteltävä asia koskee ja hänen esihenkilönsä

669 2. tai henkilöstön edustaja ja käsiteltävässä asiassa toimivaltainen työnantajan
670 edustaja

671 Henkilöstöä edustaa yhteistoiminnassa henkilöstön valitsema luottamusvaltuutettu.

672 Lisäksi henkilöstö valitsee varaluottamusvaltuutetun.

673 Luottamusvaltuutetulle maksetaan yhteistoimintaan käytetystä ajasta palkkio 50 €/kk ja
674 varaluottamusvaltuutetulle 25 €/kk, mikäli hän käyttää tehtävään vapaa-aikaansa.

675 Luottamusvaltuutettu tai varaluottamusvaltuutettu voi valita käyttää tehtävään työaika,
676 jolloin hän luopuu henkilökohtaisesta palkkiosta. Mikäli luottamusvaltuutettuna tai
677 varaluottamusvaltuutettuna toimii paikallisjärjestön työntekijä, kyseisen työajan käytöstä
678 korvataan palkkio paikallisjärjestölle siinä suhteessa, jossa paikallisjärjestö maksaa
679 työntekijän palkan.

680 Työnantajaa edustaa yhteistoiminnassa työnantajan edustaja, joka on työntekijän
681 esihenkilö niissä asioissa, jotka kuuluvat lain, tämän sopimuksen tai työsopimuksen
682 nojalla esihenkilön ratkaistavaksi ja muissa asioissa pääsihteeri. Liittohallitus voi päättää
683 nimetä pääsihteerin lisäksi tai sijasta myös muun henkilön tai henkilöt työnantajan
684 edustajaksi niissä asioissa, joita eivät ole tämän sopimuksen tai työsopimuksen nojalla
685 pääsihteerin ratkaistavia.
686

687 **SOPIMUKSEN TULKINTAKYSYMYKSET**

688 Tämän sopimuksen noudattamista koskevat tulkintakysymykset ratkaistaan
689 neuvotteluissa henkilöstön edustajan ja työnantajan edustajan välillä. Jos työnantajan
690 edustajana toimii joku muu kuin pääsihteeri ja neuvottelut eivät johda ratkaisuun viedään
691 asia liittohallituksen käsiteltäväksi. Tulkintakysymyksissä hyödynnetään paikallisen
692 sopimuksen tulkintamuistiota, jonka laativat työnantajan ja työntekijöiden edustajat
693 yhteistyössä.
694

695 **SOPIMUKSEN KESTO**

696 Sopimus astuu voimaan 1.4.2026 ja on voimassa 30.6.2028 asti. Tämän jälkeen sopimus
697 jatkuu aina kaksi vuotta kerrallaan, ellei sitä jompikumpi osapuoli viimeistään kahta
698 kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä ilmoita kirjallisesti haluavansa neuvotella
699 siihen muutoksia tai irtisanoa sopimuksen.

700 Jos jompikumpi osapuoli ilmoittaa haluavansa neuvotella sopimukseen muutoksia tai
701 irtisanoa sopimuksen, tämä sopimus on voimassa, kunnes uusi sopimus astuu voimaan
702 tai jompikumpi osapuoli ilmoittaa kirjallisesti lopettavansa neuvottelut.